

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Industrijska i saobraćajna geografija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Alma Kadušić, docent

13. E-mail nastavnika:

alma.kadusic@untz.ba

14. Web stranica:

<http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- savladati predmet, ciljeve, zadatke, historijski razvoj industrijske geografije te utvrditi značaj ove discipline kao systemske grane geografije;
- kritički posmatrati i diskutirati savremene industrijsko-geografske procese koji utiču na socijalno-ekonomski razvoj na lokalnom, regionalnom i globalnom nivou;
- identificirati i analizirati različite industrijske grane te faktore koji utiču na njihov postanak i razvoj;
- savladati predmet, ciljeve, historijski razvoj saobraćajne geografije te utvrditi značaj ove discipline kao systemske grane geografije;
- identificirati različite vrste saobraćaja, prirodno-geografske i društveno-geografske faktore koji djeluju na razvoj pojedinih vidova saobraćaja;
- utvrditi uzročno-posljedične veze i odnose između industrijskog i saobraćajnog razvoja određenog područja;

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra studenti, koji su tokom izvođenja nastave kontinuirano obavljali predispitne aktivnosti i obaveze, će znati:

- definisati predmet, ciljeve i zadatke industrijske geografije te ustanoviti položaj ove discipline u sistemu geografskih nauka;
- identificirati, razlikovati, analizirati i upoređivati industrijsko-geografske procese i trendove na lokalnom, regionalnom i globalnom nivou;
- uočiti razlike u stepenu i dinamici industrijalizacije u svijetu te faktore koji su usloveli te razlike;
- izdvojiti i analizirati različite industrijske grane i faktore koji uslovljavaju razvoj tih grana;
- definisati predmet, ciljeve i zadatke saobraćajne geografije te ustanoviti položaj ove discipline u sistemu geografskih nauka;
- identificirati, razlikovati, analizirati i upoređivati različite vrste saobraćaja i faktore njihovog razvoja;
- uočiti razlike u stepenu razvijenosti saobraćaja u svijetu i utvrditi faktore koji uslovljavaju te razlike;
- ustanoviti i analizirati različite ekološke probleme koji nastaju kao posljedica industrijskog i saobraćajnog razvoja;

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Definicija, predmet, zadaci, razvoj industrijske geografije, povezanost s drugim naukama;
2. Pojam industrije i industrijalizacije; klasifikacija industrije; stepen industrijalizacije;
3. Konceptije ekonomskog razvoja; teorije lokacije industrije;
4. Industrija i urbani sistemi (industrija u prostornoj strukturi grada, razmještaj industrije i hijerarhija naselja); industrija i regionalni sistemi (industrija i regionalni razvoj);
5. Faktori lokalizacije industrije (mikrolokacijski i makrolokacijski faktori);
6. Geografija energetike; izvori energije i energetske bilans svijeta;
7. Rudarstvo; metalurgija; mašinska industrija; hemijska industrija;
8. Drvoprerađivačka, tekstilna i kožarska, prehrambena i druge vrste industrije;
9. Industrija i globalizacija; potrošnja industrijskih proizvoda u svijetu; industrijalizacija Bosne i Hercegovine;
10. Pojam, predmet i zadaci saobraćajne geografije; pojam, podjela i razvoj saobraćaja;
11. Geoprometni faktori: opći, prirodni i društveni faktori;
12. Geoprometna obilježja savremenog svijeta; stepen razvijenosti saobraćaja u svijetu; regionalne razlike;
13. Saobraćaj i prostor: saobraćaj kao razvojni faktor, saobraćajni sistem, mreža, čvorišta, terminali, objekti i dr.;
14. Vrste saobraćaja: saobraćaj na vodi (pomorski i saobraćaj na unutrašnjim vodama - rijeke, kanali, jezera);
15. Vrste saobraćaja: zračni saobraćaj, kopneni (željeznički, cestovni, cjevovodni) i ostali vidovi saobraćaja;

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave i tekstualna metoda.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.)

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

U petoj sedmici semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. U desetoj sedmici semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi od 5-10 sedmice semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (treći parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz posljednjeg dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi i drugi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom i drugom parcijalnom ispitu. Student na trećem međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Sve testove polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na četiri izvučena pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva četiri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50, a za polaganje ispita potrebno je osvojiti 25 bodova. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 63	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	64 - 73	7	D
Seminarski rad	0-10	74 - 83	8	C
Završni ispit	25-50	84 - 93	9	B
Ukupno	25-100	94 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

- Allin, C. W. (2010). Encyclopedia of Global Resources. Pasadena - New Jersey: Salem Press.
- Rodrigue, J-P., Comtois, C., Slack, B. (2006). The geography of transport systems. New York: Routledge.
- Scott, A. J. (2006). Geography and Economy. Oxford: Clarendon press.
- Vrišer, I. (2000). Industrijska geografija. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo.
- Malić, A. (1998). Geoprometna obilježja svijeta. Zagreb.
- Grčić, M. (1994). Industrijska geografija. Beograd: Naučna knjiga.
- Marić, Đ. (1991). Industrijalizacija Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Geografsko društvo Bosne i Hercegovine.

22. Internet web reference:

United Nations Statistics Division - Industrial Statistics. <http://unstats.un.org/unsd/industry/default.asp>

23. U primjeni od akademske godine:

2016/2017.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: